

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

<p>ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor. Vidéken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.</p>	<p>Felelős szerkesztő: MÓRICZ PÁL.</p>	<p>SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: Dégenfeld-tér 2. szám. — Telefon 412. szám. Egyes szám ára 4 fillér.</p>
--	---	--

Szomorú szüret.

Debrecen, okt. 12.

(n. f.) Ezek a mosolygós, őszi napokon folynak mindenfelé a szüretelések. Most sajtoltják a bufelejtő nektárt, a magyar ember pótolhatatlan italát. Haj, de nem oly vidáman zajlanak le most ez őszen a szürettek. Szomoruan, csendben, szinte észrevétlenül mennek végbe. Nincs most hegyen-völgyön lakodalom. — Nem veri fel pajkos, szilaj szüreti nóta a szőlőhegyeket. Megette a szőlőt előlünk a filoxera, mézharthat és a többi ujmodi szőlőbetegségek s édeskeveset hagytak nekünk. A gazdának nem kell segítség, nem kell a vendég. Szomoruan köszöntött be az ősz. Kopárak a szőlőskertek, „Thyrzus bokrai közt nem mosolyog gerezd“.

De meg is változott minden a világon! Azokról a régi, híres szüreti mulatságokról ma már csak az öregek mesélnek. S csak Vas Gereben, Jókai, Eötvös Károly írásai-ban olvashatunk még róluk. Azok

a szokásos szüreti mulatságok, mikor a fiatalok felöltöznek magyar ruhába csőszlegényeknek, csőszleányoknak, manapság már mind jobban-jobban a faluba szorulnak. Nem is lehet tehát csodálni, ha a szürettek szomorúak, ha elmúlnak a szüreti mulatságok, elszökik az a régi, igaz magyar kedv is a szívből.

Itt Debrecenben is szomoruan köszöntött be az ősz. Ittis sok hordó marad ez őszen üresen. A kertészek ma nem sok bor terem. Szegény Csokonai Vitéz Mihály nem tudom, hogy töltené meg csikóbőrös kulacsát. S nem tudom, nem hangolná e szomorubb dalra lantját, mint régen:

Ha szíhatok boroeskát,
A gondjaim csucsulnak.

Az antiakolotisták bizonyára örülnek az idej sovány szüretnek, de mi magyarok csak buslakodunk rajta, mert ha ember is, de nem magyar, ki a bort ne szeretné.

Imádja más a virágos tavaszt, a gyümölcs termő nyarat, a fehér, hócsillogásos telet, én szeretem a sze-

lid őszt, a szüretet hozó, ábrándos ősziidőt. Valamikor régen gyermekkoromban átböngésztem a szőlőpásztákat s úgy örültem, ha a szedők után találtam egy-egy billing szőlőfürtöt. Már régen voltam szüreten, de úgy hallok szomorú szüretet van ez őszen. Szegény Csokonai Vitéz Mihály nem tudom hogy töltené meg most csikóbőrös kulacsát?...

Választási mozgalmak.

Nincs izgalom az I-ső kerületben.

Debrecen, október 12.

Már lobognak a zászlók. Ha angol-faj nép volnánk, azóta sok fogadások történtek volna rá, hogy ki lesz a vivát?

A „pártütés“ zászlóvivői azt bizonyítgatják, „bizonyozzák“, diadalal végződik a kásás-fazékra éhes janicsár forradalom!

Azonban a dolog úgy áll! Nem ismerik a pártütők az I-ső kerületet. Thaly Kálmán népe sohasem volt lármás! Ma sem lármások ezek a józan függetlenségi polgárok! Sem „faggyuyertyázással“, sem a „parolázással“ és „személyes kilincseléssel“ nem lehet őket megszedíteni. Tudják, hogy az élet füst és pára... Nem kápráznak el s

Nézze meg a FEKETE kirakatait.

Az öreg zászlótartó huszár.

Irta: Gyököcssy Endre.

Minden embernek szán az Isten valamit. Az egyik embert arra rendeli, hogy holtig a földet szántsa, buzát arassa; a másiknak az a sorsa, hogy suttyó korában inaszkodjék, mert mesterséget tanul; a harmadik a tudománnyal bibelődik; a negyedik a művészetekért él-hal; a jó Skultéty László huszárnak született. Az is lett belőle. Még pedig nem akármilyen huszár.

A magyar huszár a világ legelső katonája s ezek között is Skultéty László volt a legkiválóbb, aki eddig magyar csákót hordott a fején, szárnyas mentét a vállán, csörgő kardot az oldalán. Nem is ezernyolcszázban, hanem még ezerhétszázban, annak a századnak is a derekán, ugy ezerhétszázötvenben tette először Skultéty László fejébe a magyar huszárok csákóját. Alig volt tizenöt-esztendő a fiú; Majtényből utnak eredt s beköszöntött a híres, neves Hadik huszárszámhoz:

— Mi kell, öcsém? — kiáltott rá egy strázsamester.

— Kard és csákó, strázsamester uram!

— felelt bátran Skultéty László.

— Még a bajuszod helye várja a bajuszt, öcsém!

— Nem kell a vitézséghez bajusz, csak

kard és bátorság. Bátorságom van s ha szépen kérem, talán ad majd nekem kardot Hadik generális.

— Adta fia, milyen jól beszélsz! Imhol jön a generális: ki vele, mit akarsz.

Kapott is kardot László huszár. Mintha mindig azt hordta volna: olyan jól illett karcsu derekára. De azért eleinte sokat csipkedték a lányos arcu suhanc katonát az öregebb huszárok:

— El ne pityeredjél ám, Laczkó, ha jön a német s ki kell huzni a kardot hüvelyéből! — ingerkedett az egyik,

— S ha kihuzod a kardot: minket ne vágj le az ellenség helyett! — tréfálkozott a másik.

A fiu nem szólt egy szót se, csak magában gondolt szépet, gyönyörűt első vitézi tettéről. S szemével folyton ezrede lobogóját simogatta.

— Oh, ha én lehetnék a zászlótartó! — sóhajtgatta éjszakákon keresztül.

— Nagy vitéznek kell lennem, hogy azt megérdemljem! — szomorodott el hamar. Csak már jönne az ellenség! — nyugtalankodott.

Pergett is a dob nemsokára; zengett a kürt; lobogott a zászló s indult az ezred. Nándorfehérvárnál folyt a hősi harc.

— Ki az a fiu ott legelül? — suttogták a huszárok.

— László gyerek! — felelték többen.

— Nézzétek, hogy hull körülötte az ellenség.

— Látjátok: mintha nőne Laczkó gyerek mindjárt egész óriás lesz belőle.

— Ilyen hős katonám még sohse volt!

— kiáltott Hadik generális.

— Nem volt, hagyták rá boldogan a huszárok.

— Mit akarsz, fiu? — kérdezte a harc után Hadik Skultéty László közhuszárt.

— A zászlót, generális uram. Zászlótartó szeretnék lenni. Százszor meghalok inkább, de ki nem hull soha a kezemből.

— Már zászlótartó is vagy!

— Eljen, éljen! — zugott a katonaság.

S nem is ingerkedtek most már Skultéty Lászlóval többen a huszárok.

Egyik év röpiült a másik után; meghozta majdnem minden év a maga háborúját. Kolinnál a jobb keze sebesült meg a vitéz zászlótartónak. Csak a kis ujját kellett levágni. Jól bírta még a zászlót négy ujjával is szorítani. Berlin elfoglalásakor a bal arcát járta át az ólomgolyó. Oda se nézett neki. Losehnitznál az álla sebesült meg.

— Katonadolog! — kiáltotta.

Rettenhetetlen vitézségben öregedett meg a vitéz zászlótartó. Egyik csapat huszár hazament s jöttek az ujak: csak a zászló-

Olcsó törlesztéses kölcsönöket

földbirtokokra és házakra eszközöl, ingatlanok vételéhez a szükséges kölcsönöket a leggyorsabban nyújtja

Groszmann és Mandel banküzlete

DEBRECZEN, Hunyady-utca 21. sz. Telefon szám 76.

hogy a képviselőség mégsem suba gallér, melyet bárkifia a nyakába varrhat.

Itt nem lármázni, de szavazni szoktak az emberek! Most sem lesz ez másként!... Csakhogy nem a szomorú öröket és becsületet tologató párttűs zászlaja alatt! Handa-bandának, szemforgatásnak nem ül fel az első választókerületnek higgadt, elvű polgársága!

Egyébként némely rövid értesítést itt adunk a mai nap mozgalmairól.

Szocialista jelölt is került.

Az egyik estendet nyomott ujság kárörömmel jelenti hogy a debreceni szocialista párt is állított képviselőjelöltet! S hogy ennek a jelölésnek csakis a „népbolondió burzsoa part” jelöltjei közül esik egyik vagy másik áldozatul!

Nagy igaza volna a t. laptársnak, ha a közismert „Kiskassai”, kerületről volna szó!

Ki hát a szocialisták jelöltje?

Szepessy nevezetű urat emlegetnek a szocialista párt jelöltjéül. Csak talán nem a színházi pénztáros? Szepessy az is, bárlan Dezső.

Nem ugrunk!

Bár hány hazafit is jelölnek még Debrecenből a választók és nem választók, a debreceni I-ső választókerület függetlenségi- és 48-as polgársága nem ugrik be senkinek! Hanem kitart hivatalos jelöltje, dr. Tüdős János mellett! A választás napjának estéjéig károghatnak a mindenféle tarkabasu és fekete varjuk... Ma csak annyit mondunk:

Éljen dr. Tüdős János a függetlenségi- és 48-as párt hivatalos képviselő jelöltje!

Károghatnak a varjuk! Látnunk mi már karón varjut!

A pártirodákban.

Dr. Tüdős János képviselőjelöltünk mindkét pártirodájában nagy az élénkség! Nem a leparolázott, kierőszakolt emberek jönnek ide, járnak ide, hanem a régi kipróbált elvű, párthű választók.

A Péterfia-utcai részre a Törő-vendéglő mellékhelyiségében, a Csapó-utcai részre a Korona-vendéglő mellékhelyiségében (a csizmadiaszin mellett) van a pártirodánk! Ezek a helyeken délután 2 órától 8-ig rendelkezésre állanak az érdeklődőknek.

tartó volt a régi, a hős Skultéty László. Ő volt az ezred édes apja.

— Jó reggelt, atyámuram! — így köszöntötte a legénység az ősz katonát.

— Hogy van Skultéty bácsi? — így tudakozódott egészsége után minden tisztje.

— Ma hozzám jön ebédre, Skultéty bácsi, nem felejtette el?

— Hogy felejtettem volna, ezredes uram!

Mert úgy volt az, hogy minden vasárnap az ezred másik-másik tisztjének volt vendége a galambász zászlótartó.

— Ez a maga helye, Skultéty bácsi! — szólt az ezredesné.

— De most itt ebédel a generális ur is! — mentegetődzött az öreg.

— En csak maga után következem! — nyugtatta meg a generális Skultéty bácsi.

Mert hát mindig az asztalfő volt a helye az öreg zászlótartónak.

Minden ember áldhatja a jó Istent, ha nyolevan esztendő él. Skultéty bácsi meg nyolevan esztendeig volt katoná. — Nem esoda hát, ha hire, neve eljutott a király fülébe is:

— Mivel jutalmazzam meg nagy hűségét, páratlan vitézségét? — kérdezte tőle.

— Köszönöm felséged nagy jószágát: semmiben se látok szükségét.

A képviselőház ülése.

(1909 október 12-én.)

Justh Gyula elnök tíz órakor nyitotta meg az ülést.

Felolvastatta azon képviselők névsorát, akik a Ház szombati üléséről elmaradtak.

Kimondta a Ház, hogy a meg nem jelent képviselőkkel szemben szigorúbb rendszabályt nem alkalmaz, csupán azoknak napidijait fogja levonni.

Bozóky Árpád napirend előtt Buza Barna képviselő az alelnöki fizetések eltörléséről szóló indítványának tárgyalása ellen beszél. Nem tárgyalhatja — ugymond — a Ház ezen indítványt, mivel ezen az ülészen már egyszer tárgyalta.

Justh elnök szerint a kérdést nem tárgyalta a Ház, csak szó volt róla.

A Ház kimondta, hogy Buza Barna indítványát tárgyalni fogja.

Ezután a kivándorlási tanács tagjait választották meg. A tanács tagjai lettek ifj. Madarász József, Raisz Aladár, Róth Endre és Szász Zsombor.

Szünet után mentelmi ügyeket tárgyaltak. Lukácsot és Ohavát kiadták, Hoffmann Gyulát és Farkasházyt nem.

Az ülés fél két órakor véget ért.

EGYHAZ, ISKOLA.

A Jogsegítő Egylet negyven éves jubileuma.

Meghívják a régi jogászokat is.

Debrecen, október 12.

A ref. jogakadémia ifjúsága tegnap látogatott értekezletet tartott. A gyűlésen megalakították a vigalmi bizottságot, elnök lett: Makfalvi Dózsa István jogásznök, alelnökök: K. Fialka Géza és Porubszky Sándor, főtktár: Nagy Endre, titkárok: Kovács Elemer, Koda Sándor, Jokovic Szvetozár és Kemény Géza, pénztáros: Szücs Kálmán, ellenőr: P. Michlovitz István.

Ezután tárgyalták a Joghallgatók Segítő Egyesülete jubileumának ügyét. 1870. évi február hó 5-én rendezték az első „jogászbál”-t a megalakítandó Segítő Egyesület alapja javára, mely azután 2-3 hónappal véglegesen megalakult. Ez évtől kezdődőleg

— Jól van. Kinevezem tisztnek s elküldöm nyugalomba. Senki sem érdemli ezt meg jobban a világ minden katonája közt se. Jó lesz?

Az öreg katona szeme könnybe borult. Pedig életében talán soha-em sirt. Kemény ember volt. Azt se igen tudta: mi az a könny.

— Mi a baj, zászlótartó uram?

Csuklott a hangja s úgy beszélt:

Nagyon köszönöm felséged kitüntetését, de ha jól akar velem tenni, hagyjon halálomig ezredemben zászlótartónak.

A király se tudta könnyét visszatartani. Megölelte az öreg huszárt.

— Jól van: meglesz.

Halála előtt egy évvel háboruba indult újra a Skultéty László ezrede. Az agg kilencvenöt esztendő katoná Ujaradon maradt a kaszárnyában. Nem bírta már remegő keze a zászlót. Ujarad határáig elkiérte az ezredet s egy öreg hársfa alól nézett a mindegyre jobban eltűnő zászló után. S mindennap kijárt egy álló esztendeig az öreg hársfa alá: várta, hozzák már vissza az ő zászlóját. S egy szép tavaszi este, mikor legpazarabban illatozott a virágba borult hársfa: az öreg esendesen aláfeküdt s meghalt.

Hogy mosolyogtak rá a csillagok! Hogy hullott rá a gazdag hársfavirág!

rendezték a jogászok a híres jogászbálokat, amelyeken a debreceni és környékbeli uri családok leányait bemutatták. Az első bálon szerepeltek már maguk nem igen táncolnak s csak leányaik és fiaik táncát nézik és el-elűnődnek a rég elmúlt idők szép emlékei.

Közéletünk szereplő nagyjai nagyobb-részt tagjai és esetleg tisztviselői, elnökei voltak az akkori ifjúságnak, így többek között Komlóssy Arthur, Oláh Károly, Veseey Imre, dr. Magoss György, Riekl Antal, dr. Nagy Lajos, azután báró Bánffy György, gróf Desewffy Emil, gróf Vay Adám, Falussy Árpád stb.

Elhatározta az értekezlet, hogy a 40 éves jubileumot díszközgyűléssel és az azután rendezendő jogászbállal ünnepli meg és hogy a rendezőség tagjai közé felkéri mindazokat, kik valamikor tagjai voltak a Segítő Egyesületnek és a rendezendő ünnepségek költségeinek fedezésére, illetőleg a Segítő Egyesület javára a városban gyűjtést rendez s adományokért megkeresi a hatóságokat és pénzintézeteket, valamint társadalmunk vezetőit.

Az Akadémia hallgatóinak csekély számára tekintettel, már több mint 2 éve nem rendeztek mulatságot jogászaink s így méltán érdemelheti meg a fényes ünnepségeket rendező Segítő Egyesület a közönség legmesszebbmenő erkölcsi és anyagi támogatását.

Reméljük, hogy városunk társadalmá nem fog elzárkózni e szép multu és igen humanus célt szolgáló egyesület 40 éves jubileumi ünnepségeitől.

Eröss Lajos visszaérkezett. Megirtuk, hogy Eröss Lajos dr. püspök Bihar-megye egy-két falujában látogatást tett. — Eröss Lajos püspök ez utjában meglátogatta édesapja sírját Darvason, a közeli Csókmó községben pedig Sulyok István esperest régi gyermekkori barátját, ahonnan ma délután érkezett vissza Debrecenbe.

Kereskedelem, ipar.

A debreceni 3. honvédegyezred a Debrecenben állomásozó m. kir. gyalog- és lovas-csapatok részére 1910. évi január 1-től 1910. évi december 31-ig terjedő időre szükségellendő élelmezési cikkekre folyó évi november hó 5-én árlejtést tart. Az idevonatkozó adatok a kamaránál megtekinthetők.

A kassai cs. és kir. 6. hadtest hadbiztosság az ungvári csapatkórháznál való vendéglőszerű élelmezésre árlejtést hirdet. Az idevonatkozó bővebb adatok a debreceni kereskedelmi és iparkamaránál beszerezhetők.

Szőnye gyár alapítása Tolnában. A tolnai Bányai-féle szőnyeggyár kibővítésére részvénytársaság van alakulóban. A gyár keleti szőnyegek előállítására rendezkedik be. A jelenlegi tulajdonosnak, Bányai Mórnak sikerült olyan eljárást megállapítani, mely a valódi keleti szőnyegek kezi csomózását géppel pótolja, miáltal a kész szőnyeg olcsóbban juthat forgalomba, mint amennyibe az eddigi eljárás mellett maga a munkadíj került. Az eljárás szabadalmilag 12 országban védve van. A részvénytársaság cége, „Bányai-féle szőnyeggyár részvénytársaság” székhelye: Tolna, tartalma határozatlan és működését 1000 darab 300 koronás bemutatóra szóló részvényvel, tehát 300,000 korona alaptőkével kezdi meg. Az érdeklődők figyelmét felhívjuk e fejlődésképes vállalatra. — Bővebb felvilágosítások nyerhetők a debreceni kereskedelmi és iparkamaránál, ugyanott részvények is jegyezhetők.

Akar ön szép szobavilágítást?

akkor vegyen háztartási Deutsch-nál petroieumot, nem füstöl, Piacz-utca 38.
nem szagos, kapható: Hatvan u. 9. Péterfia u. 42-44

Irodalom, művészet.

Széttepett virágok...

„Dali madár“ arca sápadt,
Teste, lelke csüggedt, fáradt.
Nem kell neki már a póta.
Nem hallatszik vidám szója.
Hajába sincs már fehér őszirózsa...

...Meggyülölte, elkerüli messze, —
Ha fátyolos szemmel kint bolyong a kertbe.
Eltépi, ha talál... Szirmát szerteszt dobálja.
Nem kell már valakinek az ő fehér virága,
Bolyhos szirmu bársonyos őszi rózsája.

Lili.

A Műpártoló Egyesület választmánya hétfőn este tartotta meg a tárlatot előkészítő első ülését. A képkiallítás elé ugy anyagilag, mint erkölcsileg a legjobb auspiciumok mellett indul a Műpártoló Egyesület. Mihalovics Jenő pénztárnok jelentése szerint az egyesületnek 3000 korona készpénz vagyona van, — a kintlevőségeket nem számítva — és ebből a tárlat rendezésére 2200 korona fordítható. Bakoss Tibor igazgató azt javasolta, hogy az egyesület rendezze képkiallítását a budapesti téli-tárlat befejezése után, mert akkor az ott felszabadult képekből eddig el nem ért magas színvonalú kiállítást lehet városunk műértő közönségének bemutatni. A választmány az igazgató javaslatát elfogadta és a tárlat időpontját február elejére tette, ugy azonban, hogy az 1909. évre szóló tagsági jegyekkel a kiállítás megtekinthető lesz. Kimondta ezután a választmány, hogy a régebben tervbe vett hölgybizottságot még a kiállítás megnyitása előtt szervezi. A hölgybizottság a tárlaton a háziasszonyi szerep betöltésére lesznek hívatva. A lelkes hangulatu ülés Csikos Sándor dr. és Sárváry Lőrinc elnökök éltesével ért véget.

K. Tóth Kálmán családjának gyásza.

Melinda és a Csokonai-kör.

— október 12.

Ma délután Debrecen város ura társadalmának mélyeséges részvételével temették el a Hatvan-utcai gyászházban a mindenképp csak becézett, bájos ifju asszonykát, ifjabb **Bacsó Pálné Péter Melindát**, életének 23-dik évében.

Ebben a nagy gyászban még vigasztaló szavunk sem lehet mi nekünk a K. Tóth Kálmán gyászbaorult családjához, az ifju férjhez két kis árvájával, csak a közönség részvételének közlésére szorítkozunk.

Megjöttünk a néma sirbolttól, mely örökre elzárja a földi szemek elől kedvesünket, de jól esik a mély bánatban is s mintegy gyógybalzsam enyhít a részvét tolmácsolása. Ezek közül föl kell említenünk a Csokonai-kör alelnökének mélyen megindító levelét, melyet itt közlünk:

Kedves és szeretet Barátom és Rokonom!

A kis Melindát elsiratni én is jelentkezem!

Nemcsak mint hü barát, nemcsak mint szerető rokonotok, hanem ugyanis, mint a Csokonai-kör — mely mint testület egy fiatal gyermekasszony ravatalánál nem jelenhetik ugyan meg, — de én, aki e körnek születésénél, annak bölcsőjénél állottam, sőt azt keresztvívire is tartottam, jogosítva érzem magamat, hogy ez együletnek a nevében is

egy virágszálat helyezzek a drága halott koporsójára! Mert a Csokonai-kör alapítói közt szerepelt ez édes kis nőcske, mint pinyke gyermek, annak első éveiben, am dón a műkedvelői előadáson bemutatott „Csokonai felkészítője“ című életképben — melyet 1890 június 1-én rendeztem — mint kis unoka ő is részt vett!

Itt az összeköttetés, itt a jogeim a kis Melinda és a Csokonai-kör között! Ugy e kör nevében is könnyektől fátyolozott szemmel rebeghessem mennyekbe szállott lelke után:

— Kis Melinda, Isten veled!
Debrecen, 1909 október 12.

Őszinte rokonbarátod:
Kömölőssy Arthur.

A részvét sokakat gyűjtött egybe a Hatvan-utcai gyászházhoz és a tisztelők virágokkal halmozták el az elhunyt fiatal asszony gyászos koporsóját. A gyászháztól a a Nagytemplomba vitték a kedves halottat, ahol Jánosi Zoltán mondott gyönyörű, szivekig ható bucsuztatót, amely után a Hatvan-utcai temetőben helyezték örök nyugalomra a korán elhunyt, sokaktól szeretett drága halott koporsóját.

A A koporsóra az elhunyt szülein kívül koszorukat helyezték a többek közt a következők: Emma néni-Gyula bácsi, Pali, Béla és Melinda, Béla, Kisanyád és Margit, id. Bacsó Pál és családja, Róza néni Lacika-Margitka-Rózsika, Margit és Samu, Pali bácsi és Ilona néni, Berta és Barna, Viola és Laci, Ilonka és Lajos, Bacsó István, Láposy Ferencné, Szávainé-Czeplédyné-Végh Gyuláné-Péznérné-Oláhné, Otrókosi Végh Janos és családja, ifj. Moldovány László, Sári Béla, Margit, Miska-Margit-Mieu, Katalin néni-Blanka, Gizzi és Dezső, Marika néni-Lajos bácsi, Samu bácsi és családja, Olga és Lajos, stb.

A szép izléses virágkoszoruk Janatka, Paczelt, Nizzai virágcsarnok, Farkas virágüzleteiben készültek. A temetést Dankó Béla temetkezési vállalata intézte.

SPORT.

A Vilmos huszárezred lóversenye.
A Vilmos német császár és porosz király nevét viselő cs. és kir. 7-ik huszárezred a Nagyváradon állomásozó osztály bevonásával e hó 27-én d. u. rendezte hagyományos lóversenyét. A részletes programot az ezredparancsnokság később hozza nyilvánosságra. A versenyek a szokottnál nagyobb érdeklődést keltettek a közönség körében.

A Hortobágyról.

A drezdai szász professor.

Aki a „Pusztén-fahrt“-ot megírta.

A Hortobágy rajongói között egyik legérdekesebb ember volt az a drezdai szász professor, aki az 1890 es években heteket töltött kint a hortobágyi nagy pusztán.

Jókedvű, mulatságos német ember volt ez a szász-professor. Bizonyos Woening doktor volt a nevezete. Nem csak a pusztáért, de a pusztalaki magyarságért is rajongott ez a regényes hajlandóságu szász atyafi, aki „Pusztén-fahrt“ címen képekkel is gazdagon ékesített nagy könyvet irt a Hortobágyról, annak eredeti lakóiról, természeti és állatvilágáról. Odáig terjedt a derék szász

atyafi és póta-professor jóindulata, hogy igen sok pusztai magyar dalt „kótára“ szedte és kiadott művében.

Érdekes ez a mű, mert a német professor a multak romantikájából sok színt, képet vitt bele, nemegyszer a valóságnak rovására ugyan, de legalább jóindulattal.

Ami a személyét illeti ennek a pusztai vándornak, („Trnka bácsi“ a gőzmalomtulajdonos, Szántó Samu doktor, a jeles tanár, Farkas Berti, a volt mátai biztos s még többen debreceniek jól emlékeznek rá...), már megjelenésére is eredeti alak volt a kis szász-professor.

Mint valami „garabonciás diák“, olyan felleg hajtó lebernyigában csapásolta a pusztát. A kalapja hegyes tetejű, széles karimájú művész kalap volt. A haja egészen a válláig leért, azonban az arca merő csupasz volt. Sem bajusza, sem szakála, szemöldöke, sőt még szempillája sem volt a németnek...

Ilyen meztelen ábrázatu ember kevés fordult meg még a hortobágyi pusztán. A haresabajuszu gulyásoknak, pedrett bajuszu csikósoknak, még a torzsásra nyirt bajuszu juhászoknak is tetszett, szerfelett tetszett ez a kis emberke. Aki érdeklődött minden iránt, jegyzésbe vett mindent, már mintahogy azt egy „alapos“ német szokta.

A pusztai lakói ugy hozzászórtak a „doktor“-hoz, mintahogy az ürgét is megszokja a juhászember kutyája.

Csak egy forró nyári délután estek ámulatba a hortobágyi népek! Ez ott történt a mátai biztos laknál. A pusztát perzselte a forró nap, mintha csak tüzes kaszával kaszálták volna le a máskor gyógyvirágoktól himes pázsitot, olyan perzselte, olyan égett szagu volt a pusztá.

Farkas Berti, meg a furesa vendége savanyuvizes „vinkóval“ üditgették egymást! De, még ingujra vetkőzve is csurgott a verejték rólok. Egyre törölgette a homlokát, egyre izgett-mozgott a kis német, végre is nem állhatta tovább a hőségét, megszólalt:

— Bitte sehr, herr von Farkas, erlauben sie... (Kérem, Farkas ur, engedjen meg!)

Farkas Berti azt sem tudta, voltaképpen miről van szó! Csak akkor ámult el! Szinte még a szeme is felmeredt, midőn a kis csupasz arcú német válláig érő fürtös, hosszú hajzatát is levette a fejéről, mely leginkább hasonlított egy félig barna, félig ragyogó fehér nagy billiárd golyóhoz... Tehát még a haja is paróka volt a kis németnek, akit amidőn ilyen állapotban meglátott a Berti bátyánk gazdasszonya, ijedtében (mert azt hitte, hogy a garabonciás-diákhöz van szerencséje!) a földre ejtette a finom rucás-kásás tálat.

Berti bácsi meg hirtelenében nem volt képes okosabbat kérdezni a hajszálig csupasz fejű, csupasz arcú furesa kis némettől:

— Aber, herr Doktor haben sie auch Frau? (Doktor ur, aztán van felesége is?)

— Ja, wohl! felelte büszkén a kis csupasz német.

Farkas Berti megcsóválta a fejét és szemét is hunyorgatta, mignem azután kibökte:

VÉGKIÁRULÁS!

Kontsek Kornél divatruházában DEBRECZEN, Kossuth-utca 1. Házlebontás miatt a raktáron levő női és ur divatolkkék tulnyomó részét rendkívüli olcsó árakon kiárusítom.

— Na, es wundert mich sehr! (Na, igazán csodálom!)

A csupasz kis német meghökkenve nézett a szőrös arcú magyarra! Nem értette meg, mi csodálni való van azon, ha egy embernek felesége van?

... Oly perzselt szagu volt a levegő, minha csak tüzes kaszával kaszálták volna le a hortobágyi pázsitot, mely máskor gyógyvirágoktól himes... Ilyen a nyár a puztán!

Tisztelettel kérjük előfizetőinket, hogy az előfizetés megújítása iránt sziveskedjenek lehetőleg gyorsan intézkedni, hogy a lap küldése főnnakadast ne szenvedjen.

UJDONSÁGOK.

Gyászba borult egy kuria.

A Miskolczy család gyásza.

Halál a nászuton.

Székelyhid, október 12.

Vasárnap délután Székelyhídon rendkívül tragikus módon mult ki Miskolczy Jenő fiatal fővárosi tisztviselő, akit nászutján, legnagyobb boldogsága közepette ért utól a halál.

Miskolczy Jenő, aki előkelő bihari nemes családból származott, akinek Debrecenben is előkelő rokonsága van, a Hangya szövetkezet központi tisztviselője volt. Igen tehetséges, kedves modoru fiatalember volt, aki a legszebb reményekkel haladt előre pályáján. Néhány nappal ezelőtt volt az esküvője Budapesten. Hosszabb szabadságot kért ezután, hogy ifju feleségével nászutra menjen. Miután azonban elindultak volna, a fiatal férj elment keresni az ősi, apai kuriát, amely fölött az özvegy édes anyja várakozott a fiatal nászutasokért. Székelyhidra utaztak tehát, hogy a fiatal asszony bemutatkozzék férjének szülői családjának. A fiatal asszony elment a rokonokhoz, akik őt nem ismerték. Vasárnap ért Székelyhidra, ahol özvegy Miskolczy Albertné nagy boldogsággal fogadta fiát s ennek ifju feleségét. Unnep volt a kurián a fiatalok megérkezése napján. A fiatal pár örömet, kacagást hozott az özvegyi házba, amelyben összegyűltek a rokonok és ismerősök, hogy a fiatal asszonyt ünnepljék. Vasárnap délben hatalmas vendégsereg gyűlt össze az ősi ház ebédlőjében. Az ebéd a legjobb hangulatban folyt le. Visszatért kis időre az özvegyi házba a régi vidámság, hogy megdöbbentő hirtelenséggel váltta föl a rettenetes szomorúság egy váratlan katasztrófa nyomában.

Az ebéd végeztével még együtt maradt a rokonok és jó ismerősök serege. A fiatalok vidáman eszegettek ismerkedésük színes, bájos epizódjairól, boldogságukról s nászútjukról, amelyet már hétfőn megakartak kezdeni. A fiatal férj közben rosszulletet érzett, amelyet csak muló gyengeségnek gondolt. Nem is tulajdonított neki jelentőséget. Föltre vonult egy szomszédos szobába, ahol ledőlt a diványra, hogy kissé kipihenje magát. A rokonok ezalatt tovább beszélgettek a fiatal asszonnal.

Egyszerre rémes sikoltást hallottak a szomszéd szobából. Berohantak és megdöbbentve látták, hogy Miskolczy Jenő feje lecsúng a diványról, az ajaka nyitva van, de nem vesz lélekzetet. Tapogatták ütérét, szívet: nem vert. Gyorsan orvosért küldtek. Ez azonban már nem segíthetett, csak azt konstataha, hogy a daliás, hatalmas termetű férfi halott. Viruló egészségében, legnagyobb boldogságában érte a halála.

A tragikus eset után nagy szomorúság költözött az ünneplő házba, amelyben rövid idő előtt a vidámság zaja, boldog kacagás esendült. — Az ünneplő rokonok felöltötték a gyászruhát a fiatal asszonnal, akinek olyan hirtelen kellett föleserélnie a menyasszonyi koszorut a gyászfátyollal.

Miskolczy Jenőt kedden délután temették el. — Temetésére megérkeztek a fiatalasszony rokonai is. Szabó Zoltán református lelkész a temetésen gyönyörű beszédet mondott a virágos koporsó fölött...

— **Thaly Kálmánról.** A magyar királyi Tudományos Akadémia második osztálya (a történelmi osztály) ülést tartott. Nagy meghatottsággal emlékeztek meg az elhunyt elnökről, akinek kiváló érdemeit majd külön fogják méltányolni. A zárt ülésen betöltötték az osztályelnöki állást, midőn Thaly Kálmán örökébe dr. Plósz Sándort nagy többséggel választották meg elnökül.

A másik hírünk Debrecen nagy követjének, Thaly Kálmának a halhatatlanságát hirdeti. A kecskeméti sajtó szövetség elnökének dr. Kovács Pál jogakadémiai tanárnak az indítványára elhatározták, miszerint a városi tanácsot megkeresik aziránt, hogy a város egyik főutcáját Thaly Kálmánról nevezzék el.

— **Kitüntetett ezredorvos.** A király elrendelte, hogy dr. Sauerwald János, a debreceni m. kir. 3. honvédegyezred tényleges állományába tartozó ezredorvosnak kiváló szolgálatai elismerése fejében a legfelsőbb elismerése tudtul adassék.

— **Képkiallítás a vármegye gyűléstermében.** Egy fővárosi művészekből álló társaság Fekete Miklós vezetése alatt a mai naptól kezdve képkiallítást rendez a vármegyeháza nagytermében. Miután a kiállítás a városi gyűléstermében nem lehetett volna megrendezésre kerülő, ezért a vármegyei gyűléstermében üzeti vállalkozás — képeket elakarván adni a kis művész társaság, a debreceni Műpártoló egyesület nem vállalta el a kiállítás rendezését, annyival inkább nem, mert még az öszön nagyobb szabású képkiallítás rendezését vette tervbe. — Az egyesület minden kulturális törekvést pártoló elnöke Wesszprémy Zoltán azonban átengedte a kiállítás céljaira a megyeháza gyűléstermét, ahol az eredeti művész képeket a közönség díjtalanul megtekintheti. — Körülbelül 120 kép van kiállítva, ezek közt 15 pompás Linek-kép. Ugyancak szép képeket láthatunk Nógrádtól, Wíder Félitől, Hollós Károlytól, Nemes Bertalantól. A többi képek festői; Sing, Bajai, Fehér Sándor, Gutnaházy, Ács Mariska, Csapó, Sütő stb.

— **Gyógyszerész segédeink mozgalma.** Az országos gyógyszerész segéd szövetség debreceni fiókja legutóbb tartott gyűlésén elhatározta, hogy az eddig szokásban lévő 9 órai záró óra helyett a 8 órai záróórát fogja kérni a debreceni gyógyszerész társaságtól. Az erre vonatkozó memorandumot tegnap adta át a fiókszövetség küldöttsége Muraközy Lászlónak, a debreceni gyógyszerész testület elnökének, aki megígérte, hogy a legközelebbi testületi gyűlés napirendjére tüzi a kérdést tárgyalás végett. A maga részéről jó indulatu pártolását helyezte kiállításba. Amennyiben a közönség érdekeit nem érinti a dolog — in-

spekciós gyógyszerész úgy is van minden gyógyszerésztárban — méltányos a kérés.

— **Elhunyt ipáros.** Debrecen város egyik derék iparos, Riesz Lipót tegnap éjjel meghalt. Riesz halálhíre igaz részvétet keltett a városban, mert az elhunytat a társaséletben is igen előnyösen ismerték. Az elhunyt 48 éves volt. Halála nem jött váratlanul, mert Riesz már régebb idő óta betegeskedett. Temetése ma lesz az Arany János-utca 11. sz. háztól.

— **Az utszérlől.** Aki az emberi elvadásról, nagy nyomorról képet akar felvenni, benyomásokat akar szerezni, ajánlom, ne sajnálja, egy-egy vasárnap délután fáradjon ki az ugynevezett „Csicsogóra“.

Nincsen ott templom! Annál hivogatóbban tátonganak az italmérő helyiségek ajtói. Rikítólag hirdetik az óriási vastag, fekete betük sárga alapon:

— *Tengeri pálinka!*

A Csicsogónál már a tengeri pálinka a kapós ital. A Csicsogónál már a tengeri pálinka a sátán itala.

A mult vasárnap délután én is arra jártam.

A porban, a földön ott heverésztek a szegény embertársaim... Favágók, egyéb kétkézi munkások földre dobott piszkos rongyként összekucorodva, összegomolyodva.

Vagy vad, lármás tömegben álldogáltak... Átkozva, szidva mindent kábult, mámoros fővel.

Akik a nép iránt még ma is könnyel éreznek, ezeket a nyomorképeket kellene az elefántesont-táblás, aranycsattos énekeskönyveikbe, imádságos könyveikbe belenyomatni.

...Szegény, elárvahodott magyar népem! Mint szemétre dobott piszkos rongyok, úgy kucorogtok, úgy hevertek a csárda előtti udvaron.

— **A váltóhamisítási bünper tárgyalása.** November hó első napjaiban fogja tárgyalni a debreceni kir. törvényszék Fekete József által elkövetett váltóhamisítási bünper. — Mint ismeretes, Fekete a böszörményi városi takarékpénztárban több mint 30 ezer korona értékű hamis váltót helyeztet el. Miután a tárgyalás a sok tanura való tekintettel hosszabb ideig el fog tartani, a kir. Kuria helyt adott a kir. ügyészség előterjesztésének s a debreceni törvényszéket Böszörménybe rendelte el. — A tárgyalás november 2-án lesz. A bíróság elnöke dr. Oláh Miklós. A vádhatóságot Gáthy Bálint dr. kir. ügyész képviseli. A tárgyalást a böszörményi városháza nagytanácsstermében tartják meg.

— **Nyilatkozat.** A debreceni szociáldemokrata párt csak e hó 14-én, csütörtökön fog foglalkozni azzal a kérdéssel, vajjon állítson-e jelöltet a debreceni első kerületben megejtendő képviselőválasztásra — vagy sem. A lapokba belekerült azon információ, hogy a debreceni szociáldemokrata párt Szepessy Albertet jelölte volna, csak rosszakaratu vice, vagy téves információ eredménye. *Handler Gyula*, a debreceni szociáldemokrata párt titkára.

— **Justh ezüst fokosa.** Az elmúlt héten Justh Gyulának valaki egy szép ezüst fokost küldött ajándékba. Most kitünt, hogy a fokost Mészáros Károly budapesti ékszerész küldte.

Menyasszonyi ékszerek pazar választékban, legolcsóbban! **Löfkovits Arthur és Társa** üzénél, DEBRECZEN, Piac-utca 38

— A vagyonzbiztonság Hajduböszörményben. Hajduböszörményben tegnap két lopási eset fordult elő, amelyek azt mutatják, hogy a vagyonzbiztonság nem valami erős. Ismeretlen tettesek dr. Bakóczy János ügyvéd szénapadlásáról körülbelül egy métermázsza szénát loptak el. Ugyancsak ismeretlen tettesek behatoltak özvegy Kardos Antalné kamarájába s onnan negyven korona értékű tengerit elloptak. A hatóság nyomozza a tolvajokat.

— Az 1908 és 1909. évi III. osztályu kereseti adó pótlajstrom elkészülvén, a városháza adókövetői helyiségében f. évi október hó 12—20 napjain közszemlére lesz kitéve, ahol is az érdekeltek által a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthető. Debrecen, 1909 október 11-én. A városi adó-ügyosztály.

— Személyi hir. Dr. Both János orvos sebésztudor tudatja, hogy Derecskéről Debrecenbe (Timár-utca 18.) szám) költözött s orvosi rendeléseit megkezdte.

— Marianosztra felé. A híres női fegyház, Marianosztra új lakókat kap Debrecenből. Turai Farkas helybeli lakos kárára elkövetett lopás tetteseit, Kozári Annát és Schaffner Katalint indították tegnap a kir. ügyészség fogházából utnak, hogy kitöltsék a marianosztrai fegyházban a reájuk mért 3—3 évi büntetést.

— A Timár-utcai öngyilkos. Lapunk tegnapi számában megírtuk, hogy Csaholyi Antal szabósegéd a Timár-utca 33. sz. alatt mellbe lőtte magát és a mentők a közkörházba szállították. — Az öngyilkos állapotában még eddig javulás nem állott be, de valószínű, hogy életben marad.

— Halálos ítélet. Nagybecskerekéről jelentik: A nagybecskereki esküdtbiróság két napi tárgyalás után tegnap halálos ítéletet hozott: Uteó Bojszi földművest, aki meggyilkolta a tógyéri szerb papot s egy másik embert is leütött, a bíróság halálra ítélte. A büntésait bizonyítékok elégtelensége folytán felmentette. A nagybecskereki esküdtbírók ez alkalommal hozott első ízben halálos ítéletet.

— A nap halottai. Az anyakönyvi hivatalban ma a következő haláleseteket jelentették be: Riesz Lipót r. kath. 48 éves, Kovács János ref. 22 éves, Németh Etelka ref. 3 éves, Tóth Mihály g. kath. 35 éves. Szabó Sándor ref. 39 éves.

— Lapunk minden előfizetője ingyen kapja az országos hírű, pontos címtárral ellátott Debreceni Képes Kalandáriomot. Előfizetési díj egy óra 1 korona, negyedévre 3 korona, félévre 6 korona.

— Dr. Block István, „Korunk nemi élete“ című hírneves munka, vaskos kötetben füzve 14 koronáért kapható Csáthy Ferenc könyvkereskedésében. Egyháztér 2. sz.

— Könyvkötészeti munkákat Dávidházy Kálmán és társa cégnél rendeljünk.

— Akar nőszülni? Hölgyektől (ezek között olyanok törvénytelen gyermekekkel, testi hibával stb.) 5—500,000 korona vagyonnal fel vagyunk hatalmazva, megfelelő férjet keresni. Csakis urak (ha vagyon nélküliek is), akiknek komoly szándékuk van és gyors házassághoz akadály nincsen, irjanak e címre: L. Schlesinger, Berlin 18. Deutschland.

— Szüreti és szoba tűzijátékok, rakéták, békák, bombák és görögtűzek legolcsóbban Mentze Henrik áruházában kapható.

A „DEBRECZEN“
szerkesztősége és kiadóhivatala
Degenfeld-tér 2. sz.

Halott a szénapadlásán.

Felakasztotta magát.

Debrecen, október 12.

Ma éjjel 10—11 óra tájban öngyilkosságot követett el egy fiatal 16 éves kocsis fiú. Kovács Károly a neve az öngyilkos fiúnak, aki az istálló szénapadlásán felakasztotta magát s mire észrevették már meghalt.

Kovács Károly mint kocsis szolgált Than Gyula lapszerkesztőnél Arany János-utca 47. szám alatt. Az este maga maradt a háznál s ekkor követte el tettét. Than Gyula másik kocsisa mikor hazajött az éjszaka a Széchenyi-kertből, látta, hogy a fiú nincs az istállóban. A kalapja a földön feküdt, a lovak szabadon voltak. A kocsis legénynek gyanusnak tünt fel e zavaros állapot és keresni kezdte barátját, akit meg is talált a szénapadlásán. A kocsis társa azonnal elvágta a kötelet, de a fiú már ekkor halott volt.

A helyszínen a rendőrség részéről Ónodi Mihály ügyeletes rendőrbiztos és dr. Szalay Béla tiszti orvos jelentek meg. Dr. Szalay tiszti orvos konstatálta a beállott halált s megállapította az öngyilkosságot.

Kovács Károly öngyilkos kocsislegény holttestét kiszállították a közkörház halottas házába. A rendőrség értesítette a fiúnak Derecskén lakó szüleit. Az öngyilkos levelet nem hagyott hátra és így öngyilkosságának oka ismeretlen.

MULATSÁG.

A kereskedő ifjak dalestélye.

Műsor és tánc.

A Kereskedő Ifjak Dalköre szombaton este a Royalban dalestélyt rendezett, mely a legfényesebb erkölcsi és anyagi sikerrel végződött. Rácz Károly és fiai zenekara a Tannhäuser-nyitánnyal vezette be a fényes műsort. Nagy József tanítóképzőintézeti tanár szép felolvasást tartott a „Kereskedelem és szerelem“ címmel. A mindennapi életből elesett humoros karcolatok sok tapsot esaltak ki a gyönyörű felolvasástól elragadott közönségtől. A Dalkör szépen előadott énekszámait után Simonovics Rózsika, e bájos leány lépett a dobogóra és adott elő igen kedvesen egy monológot a doktorkisasszonyról. A Dalkör hatalmas piros szegfűsokorral lepte meg s a napsz mu közönség frappáns tappsal honorálta a szép formában előadott magánjelentéért. A sikerült műsort a Dalkör által precizen előadott népdalegyveleg fejezte be.

A műsor után vacsorához ültek a megjelentek, ami után táncperdült a fiatalság.

*

Ott voltak az alábbiak:
Asszonvok: Simonovits Dezsőné, Nagy Vilmosné, Nagy Lajosné, Vezendy Istvánné, Horváth Sándor, Szép Józsefné, Goyrik Miklósné, Szücs Gusztávné, özv. Törő Imréné, Köller Lajosné, Györfly Károlyné, Grünfeld Dávidné, dr. Fülöp Ödönné, Németh Dánielné, Róth Sándorné, Szöllőssy Dánielné, Fekete Istvánné, Tóth Károlyné, Vedres Istvánné, Szücs Istvánné, Herceg Jánosné, Lechner Károlyné, Dömsödy Imréné, özv. Váradi Istvánné, özv. Kovács Sándorné, Nagy Lajosné, Polgáry Istvánné, Juhász Istvánné, Gyarmathy Mihályné, Tóth Ferenczné, özv. Szabó Bálintné.

Leányok: Simonovits Rózsika, Vezendy Erzsike, Nagy Erzsike, Szép Irma, Bányász Böske, Demeter Mariska, Orosz Emmuska, Györfly nővérek, Grünfeld Szeréna, Németh Iluska, Németh Emmi, Róth Iluska, Szöllőssy Katica, Fekete Rózsika, Fekete Erzsike, Tóth Annuska, Vedres Margitka, Sehel Ella (Stájerország, Misling), Lechner nővérek, Czeglédi Irénke, Buray nővérek, Kovács Margitka, Gyüre Bertuska, Sinay Iduska, Sinay Erzsike, Nagy nővérek, Kiss Emmuska, Juhász Ilonka, Gyarmathy Juliska, Gyarmathy Esz-tike, Tóth Karolina, Tóth Juliska, Szabó Erzsike, Kalászy Ilus.

Szvingáli föltámadása

Ismét hipnotizál Neukomm. a kutfuró.

Évekkel ezelőtt Nyiregyházán történt, hogy Neukomm, egy verseci kutfuró bámulatos spiritiszta mutatványával csodálatba ejtette az egész országot. Nem tartott sokáig a szenzációt keltő dicsőség, letörte egy másik, halálos szenzáció.

Ugy történt a dolog, hogy Neukomm orvosok előtt produkálta a hipnotizáló művészetét és e hipnotizálás közben hirtelen, márványfehér arccal halottra vált a médiuma alapi Salamon Ella, egy előkelő ruileány. Szívzshűdés érte, megölte a szive. Országos botrány lett a dologból, Neukommot vizsgálati fogságba helyezték és a nyiregyházai törvényszék napokig tartó izgalmas tárgyalás után, Pollák Illésnek, a hírneves kriminalisztának a védelme után fölmentette Szvingálit.

A belügyminiszter ekkor a kínos szenzáció kapcsán rendeletben eltiltotta a hipnotizálást azoknak, akik nem orvosok. Neukomm hipnotikus karriéréje így hirtelen félbeszakadt és a szenvedélyes Szvingáli izgalmas mestersége, a hipnotizálás helyett visszavonult a kutak birodalmába, szorgalmasan furta a kutakat.

De nem bírta sokáig. Megint hatalmába ejtette régi szenvedélye és — mint nekünk Versecről jelentik — megint folytatta veszedelmes mutatványait.

Vasárnap a verseci orvosok előtt tartott előadást a verseci Royal kávéház emeleti helyiségeiben.

Óriási érdeklődés fogadta hipnotikus kísérleteit. Két médium jelentkezett: egy Kuhr nevű verseci polgár és Oláh, telekkönyvi hivatalnok. Bámulatos dolgokat produkált velük. A hallgatóság alig tudott föl-ocsudni ámulatából. Késő éjfélig tartott az izgalmas előadás. A közönség lelkesen tüntette Neukomm mellett.

Szvingáli újra fölébredt. Megunta a mesterségét, izgatta a lelkek rejtelmes élete és lázas izgalommal, mámoros diadalérzéssel, villámló szemekkel tobzódik a lelkek rejtelmes birodalmában.

Ki tudja, meddig tart misztikus dicsősége...

SZINHÁZ.

A MAI ELŐADÁS SZINLAPJA:

Folyószám 12. B) bérlet 4. szám.
Ujdonság! Itt negyedszor! Ujdonság!

Az elvált asszony.

Nagy operette 3 felvonásban. Szövegét írta Leon Viktor. Zenéjét szerette Fall Leó. Fordította Gábor Andor.

Főbb szereplők:

Horváth Kálmán	Zilahyné S. V.
Árkosi Vilmos	Szilassi Etel
Kemény Lajos	Gyöngyi Izsó
Györe Alajos	Kardos Géza
Nádor Zsiga	Kallós József
Ligeti Lajos	Magda Eszti
Torma Zsiga	Gyöngyi Jolán

Holnap, csütörtökön, október 14-ikén

Kivándorlók.

Szinmű.

Heti műsor: Csütörtökön: „Kivándorló“, szinmű (A). Pénteken „Kétszer kettő öt“, szatira, ujdonság (B). Szombaton: „Kétszer kettő — öt“, ujdonság (C). Vasárnap délután: „Kedélyes paraszt“, este „Arendás zsidó“, népszinmű.

* Az elvált asszony. A darabnak hétfőn és kedden még nagyobb sikere volt, mint a vasárnapi bemutatón. Mindkét napon egészen telt ház nézte végig. A közönséget rendkívüli módon mulattatták a pompás vigjátéki ötletek, melyek az első és a második felvonást uralják és az inventízus zene sem

tévesztette el hatását. Azonkívül az előadás maga is sok részletében esiszólódott. A szereplő művészek túl esek a premier izgalmain, a további estéken már jóval egységesebben játszottak. A párbeszédok és a nagy csoport jelenések kellő vigjátéki tempóban mentek, a hangulatot mindig fenttartva, az ének- és táncszámok pedig mindig fokozottabb sikerrel. „Az elvált asszony” a színház ugynevezett „slágere” mindjárt a szezon elején. A közönség megkapta azt amit joggal kívánhat és amire szüksége van, kitűnő darabot kitűnő előadásban és a csalhatatlan általános nagy siker pedig a színház művészeit sarkalja újabb munkára, melyet csak művészilag kell megoldani, hogy a siker biztos legyen. Zilahyné asszony, Szilassy Etel és Horváth Kálmán, a darab főszereplői, mindkét estén elemükbe voltak. A pótszékes ház mindkét este zajosan tapsolta őket, valamint a többi szereplőket is, akik kivétel nélkül derekasan állták meg helyüket. Ferenczi Frigyes rendkívül ötletes rendezése pompásan érvényesült, farszto munkája gyümölcsével maga is meg lehet elégedve.

J. F.

A Solymossy iskola köruton. A Solymossy Elek színésziskolája f. hó végén vagy legkésőbb a jövő hó elején vizsgálódásokat fog tartani. A növendékek Molière „Kénytelen házasságában” és 2 helyi szerzőnek 1-1 felvonásos darabjaiban és a Jeane—Jeanette c. operettében fognak bemutatkozni. A Solymossy iskola ilyen virágzásban még nem volt. Nagyszámu és igen tehetséges növendékek látogatják. Kisasszonyok és fiatalemberek. Az intézet tekintélyének emeléséhez a tanári kar teljes erővel járul hozzá. E kar tagjai ugyanis a következők: Horváth Kálmán, Mándoky Béla, Solymossy Elek (igazgató) színművészek, Oláh Gábor író, kollégiumi tanár, Perczel Karola táncmesternő, Rose nyelvmester és Mártonfalvy e kiváló karmester és zeneszerző. A vizsga mezejtése után Solymossy mester pár heti vendéguttra indul a növendékeivel, hogy a vidéken is megismerjék ezt az intézményt.

TÁVIRATOK.

Wekerle utazása.

Budapest, október 12. Wekerle Sándor holnap utazik Bécsbe s esütörtökön a király kihallgatáson fogadja. Hirszerint Kossuth is kap újabb meghívást. Kossuth audienciája kormány alakító hatással lesz.

A függetlenségi pártkörből.

Budapest, október 12. A függetlenségi pártkörben ma igen sok képviselő jelent meg, közöttük Kossuth Ferenc és Justh Gyula. Az alelnöki állásra való jelöléseket ejtették meg. Az egyik állásra Mérey Lajost jelölték. A bankosok is akarták jelölni s részükrol Holló Lajost és gr. Batthányi Tivadart hozták kombinációba.

Az iglói kerület jelölése.

Igló, október 12. A Günther Antal kuriai elnökké való kinevezése folytán megüresedett kerület képviselőjelöltévé egyhangulag Bares Gusztávot jelölték függetlenségi programmal. A választás október 20-án lesz.

Hadnagy aki lop.

Szatmárnémeti, október 12. Pollák Károly egy itteni kávéházban több társával együtt mulatott. A társaságban volt Fogarasi földbirtokos is, akinek zsebéből a hadnagy észrevétlenül kilopott egy darab ezer koronást. A földbirtokos följelentést tett az ezredparancsnokságnál. — Pollák Károly tettét beismerte s tiszti rangjáról leköszönt. — Az ügyet áttették az ügyészséghez.

Sikkasztó tisztviselő.

Sátoraljaujhely, október 12. Valkovszki városi tisztviselőről kitűnt, hogy 22 ezer korona elsikkasztásával megkárosította várost. Valkovszky — amikor büne kitudódott — öngyilkos lett. Állapota nem súlyos.

Klein Pál Lipótot szabadon bocsátották.

Szabadka, október 12. A vádtanács mai ülésén foglalkozott a Haverda ügyben a vádlottak fogvartartása ellen beadott kifogásokkal. Klein Pál Lipót ellen a vádat elejtette s elrendelte annak szabadon bocsátását. Jánosinak gyilkosság, Haverda Máriának és Vojtha Antalnak bűnrészesség vádja miatt továbbra is fogva tartását rendelte el.

Szerkesztői üzenetek.

A. Bertalan Pfolyás. Magyarrol van szó, aki a felejtethetlen Kisfaludtanyai barátságot élvezte és megírta! Jól esik a megemlékezés. Mielőbb lássuk egymást kedveseim.

Dr. Sz. D. „Dani vizitel”, bevált. Voltaképpen története nincsen neki, de az egyetemi diák életét jóízűen, kedvesen festi. Közölni fogjuk. Azonban kérjük, hogy máskor csak az egyik oldalra írjon. A személyes megösmékedésnek örövendeni fogunk.

G—ka. Nézzek-e még a holdvilágra?

Tárca olvasó. Tárcaiban most nincs hiányunk, de a választási s egyéb napi események szűkebbre szabják a terünket.

OLCSÓ IRÓGÉPEK!

Minden rendszerűek, kitűnő állapotban, jótállással adatnak el.

„MERCUR“

összes rendszerű írógépek műszaki vállalati cégénél. Speciális javító műhely!

ADLER

elsőrangú gyártmány, teljesen látható írás és legnagyobb átütő képességű

IRÓGÉP

kizárólagos képviselő: Debreczen és Hajdumegyére.

Kellékek

valamennyi rendszerű író- és sokszorosító gépekhez!

COPYING OFFYCE! gépiró, másoló és sokszorosító iroda. Telefon 5—40.

Debreczen Arany János-u. 2.

Bejárat a II-ik kapun.

REGÉNY CSARNOK.

A nagy rejtély.

— Folytatás. —

Miről, az Isten szerelméért, miről beszélt? Mit akartak mondani o szavak?

Elmosódott, vázlatos emlékei öntudatlanul Gleninchre vitték-e és azoknak adott-e kifejezést, azon hitben, hogy még mindig történetét folytatja? Többi tehetségeinek hanyatlása közepette, az emlékezet maradt-e épen legtovább? — Az igazság, az iszonyu igazság derengett-e fel előttem, azon félelmetes árnyak között, melyekkel az öntndat halandó fogyatkozása e szerencsétlen, szenvedő lelket elbnritá?

Lélekzetem elakadt; egy névtelen, soha nem érzett iszonyat lassan erőt vett egész lényemen.

Benjamin, irónjával kezében, intő pillantást vetett felém.

Ariel nyugodt és elégedett volt.

— Folytassa uram, — volt minden, amit mondt. — Szeretem! Szeretem! Folytassa a történetet.

(Folyt. köv.)

Padló lakk

minden színben, dobozonként 60 krajcar a Festékgári raktárban

Hatvan-utca 8. szám. Telefon 205. szám.

Rendkívül

olcsó árakon

vásárolhat most mindenki!

Őszi és téli Ruha és Kosztümszövetek

Tiszta gyapju seviotot ruhákra és aljakra	Fr. 1.05
Sima kosztüm seviotot kabátos ruhákra	Fr. 1.25
Sima divatszövetet minden divat színben	Fr. 1.03
Angol divatszövetek különösen aljakra	Fr. —.58
Angol kosztümszövetek kabátos ruhákra	Fr. —.78

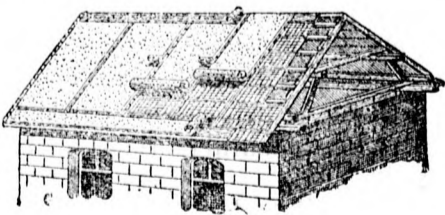
Utólérhetetlen nagy választék!

Kitűnő jó minőségek!

Bosznay J. és Társa

divat- és szőnyeg áruházában

Debreczen, Kossuth-u. 5.

Bienn Asphalt fedőlemezei

Vaskályhák

Takarék tüzhelyek

Francia konyhák

Sesztina Lajos

vasraktárában

Debreczen, Piac-u. 23.

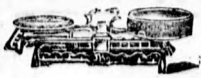
Inga órák

a legszebb kivitelben s a legjobbszerkezettel egyszerű és kettőzött harangütéssel, ugyancsak legjobban

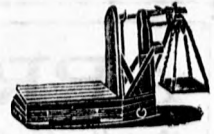
Zseb-, ébresztő- s fali órákat is 1 évi jótállással

Blattner Béla

órás fizetésben Debrecen, Kossuth-u. 4. sz. alatt lehet a legolcsóbban beszerezni. Ugyanott órajavítások is, jól javítva, 1 évi jótállás mellett.

Kovács Gyula

vaskereskedő

DEBRECZEN, a „Bika“-szálloda mellett.

1909. évi hitelesítésű mérlegek és súlyok. Takaréktűzhelyek, vaskályhák, főzőedények, husvágógépek. Amerikai mosógépek

Eperjesi cserépkályhák raktára.

Telefon 701.

Mindennemű felsőruhák festését, tisztítását, gallérok, kényes ruhák mosását, vasalását a legszébb eszközökkel

DEBRECZENBEN,
Arany János-utca 10. szám

Koncz József

gőzerőre egész újonnan berendezett kelmefestő és vegyszertári ruhatisztító intézete

Flók üzletek:
Batthyány-utca 2., Vár-utca 3. sz.
a Zenede kisépülete udvarában.

Telefon 701.

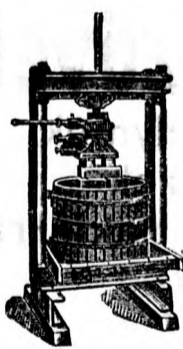
Villamos világítást

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, malmok, gyáak, kastélyok saját fűtési berendezéseket, dynamo-motor szellőztető, telefon, szobacsengő berendezéseket helyben és vidéken a legnagyobb szakértelemmel szavatosság mellett

Fazekas Imre

készít DEBRECZEN, Plac-u. 77. Telefon 567. Eredeti Dr. Just Wolf-ram lámpa gyári raktára. Legolcsóbb bevásárlási forrás.

URSUS

BORSAJTÓ

a legtekélyesebb rendszerű a 3-ik erőátvitellel felülmulja minden más szerkezetű sajtó nyomóképességét, ACZEL csavar és keretszerkezettel, a must vasrészekkel nem érintkezik, miáltal a bor megfeketedését kizárja, a törköly egydarabban kivehető.

Képes árlap pinczefelszerelési cikkekéről és borsajtókról ingyen és bérmentve.

Tóth Gyula Debreczen.

Ma már köztudat, hogy vízvezeték és a fürdő berendezés nemcsak kényelmet ad, hanem elsőrendű egészségügyi követelmény. Céljainak azonban, csak akkor felel meg, ha az minden tekintetben kifogástalanul működik.

Ha már vízvezeték, legyen jó vízvezeték!

Jól és olcsón jótállás mellett

Máthéi János

vállalata készíti Debreczen

Műhely és iroda: Darabos-utca 54. szám.

Üzlet és raktárhelyiség Egyház tér 5.

Nagytemplom mellett.

Legbiztosabb szépitőszert a

FÁY-fele ARC-CRÉM.

Kitüntette a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításán arany éremmel és oklevéllel.

Hatása csodás!

Szépit, fiatalít! Legkitünőbb szer széplő, májfoltok, pattanások és az arcbőr tisztátalanosságai ellen.

Egy tégely ára egy korona. Hozzávaló „Fáy-szappan“ szintén egy korona

Kapható a készítő

GROSZ NAGY FERENCZ gyógyszerésznél =

Debreczen, Kossuth-utca 8., a színház mellett. * Telefon sz. 469. „ARANYEGYSZARVU“ gyógyszerész.

Pontos kiszolgálás.

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy újabb bevezettük

a teasütemény gyártását is,

s ezen gyártmányaink izléses csomagolásban, a legfinomabb minőségben s igen előnyös árak mellett kaphatók városi csukorka üzleteinkben

FŐTÉR, TISZA-PALOTA.

Első Debreczeni Gőzcukorka-gyár R.-t.

Csokolád desszertek.

Színházi csukorkák.

Krémek, Karamellák.

MEGLEPŐ SZINTE CSODALATOS GYÓGYEREDMÉNYEKA

APTAMÁSI

LITHIUM-GYÓGYVIZ-

zel gyomor-ese-hólyagés belbántalmaknál valamint asthma, bronchiale, köszvény és húgysavas diathesis eseteiben.

Debreczenben kapható:

KONTSEK GÉZA
fűszer- és csemege kereskedésében
DEBRECZEN, Kossuth-utca.

LÁM SÁNDOR

Debreczen, Placz- és Hatvan-u. sarkán.
Üveg-, tükör-, porcellán- és lámpaárúháza

Megérkeztek: a legújabb ebédlő és salon lámpák. Iskolai asztali lámpák, legolcsóbb árakon. Étkészletek legszebb kivitelben. Üvegkészletek, minden árban és kivitelben. Ozsonnakészletek, legújabb majolikából. Bor-, likőr- és söröskészletek legnagyobb választékban, bámulatos olcsó árakon.

Épület üvegezés helyben és vidéken.

Viszonteladóknek árkedvezmény.

FIUK!

Csak

GERŐ-féle

ruhába járjatok iskolába, mert az a legtartósabb és legolcsóbb ruha

Piacz-utca 41. sz.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, kérjük azonban a szükséges postabélyeget. Apróhirdetéseket postautalvánnyal is lehet föladni, a szelvényen a szöveg könnyen elfér. Apróhirdetéseket a kiadóhivatal felvesz d. e. 8—1-ig és d. u. 2—8-ig gróf Dégenfeldtér 2. sz. I. emelet, a folyosón az első ajtó.

Minden ok

amellett szól, hogy vegye igénybe a „Debreczen“ apróhirdetéseit, mert

Ha állást keres — ott talál.

Ha lakást keres — ott talál.

Ha alkalmazást keres — ott talál.

Ha társat keres — ott talál.

Ha oktatást keres — ott talál.

Ha butort keres — ott talál.

Ha hangszert keres — ott talál.

Szóval bármire is szüksége van, ott megtalálhatja, ha pedig eladni akar valamit, ott eladhatja.

Levelezés.

Levele van a kiadóban és a hivatalos órák alatt átvehetik: „D.V.“, „Szinházhati“, „Pipacs“, „K. Z.“, „Fehérszegfü“ jeligére.

Középkorú urlembert ismeretségét keresem, ki anyagilag is támogatna. — Levelet kérek ez ujság kiadóhivatalába „Pálma“ jeligére.

Melyik fiatal vagy nős ember lenne hajlandó, egy középkorú nővel, megismerkedni és tíz koronával kisegíteni, az írjon Fehér székfü jeligére, a kiadóba.

Ajánlat.

Pörkölt kávé különlegességek villany üzemű kávé pörköltje a kirakatban, Félégyházi Jánosnál Piac- és Miklós-utca sarok.

A boldogfalvai kertben 6168 □-öles szőlő és gyümölcsös eladó, 2 épülettel, ház-helyeknek is igen alkalmas, a nagy állomás közelsége miatt. Cím a kiadóhivatalban.

Uraktól levett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rösenberg Béni Debreczen Bádógos-u. 1. 15

Eladó ház Hajdusámsonban. A község legelőnkebb helyén, szép nagy üzlethelyiséggel, 2 nagy kirakatablakkal, redőnyzárakkal, 3 kisebb szoba és egy nagy terem, a piac-tér mellett, üzlethelyiségnek igen alkalmas, eladó. Felvilágosítás a hajdusámsoni Olvasóegylet elnökségénél nyerhető.

Írásbeli másolási munkákat szép, helyesírással bíró fiatalember elvállal. Cím a kiadóban.

Műhelynek világos pineze kiadó. Értekezhetni István-gözmalmi portásnál. Ócska deszka kerestetik.

Házvezetőnőnek ajánlkozok intelligens, fiatal özvegy nő; elősmeét jó gazdasszony. Cím a kiadóban.

Gyöngyvirág Crème kapható Mihalovits Jenő gyógyszerárban.

Kereslet.

Egy jó házi macska kerestetik. Cím a kiadóban.

Izraelita osaládnál egy fiatal ellátást keres. Cím a kiadóban.

Teljes fizetli bolt berendezést és portálót keres Csillag Arthur Hegedüs és Sándor ezégnél, Kossuth-utca 11.

Jó írással és jó beszélőképességgel bíró intelligens urak 3—10 korona napi, díjazás mellett felvétetnek. — Ajánlatok „Állandó“ jelige alatt e lap kiadóhivatalába küldendők.

Eladás.

Egy jókarban levő írópép eladó. Bővebet Radó Piac-utca 30.

50 hektoliter érmelléki must eladó. Cím a kiadóban.

Bihar—Dlőszegi bor, hordósámra eladó Csapó-utca 27. sz.

Simonffy-utca 13. számú ház eladó. Bővebet felvilágosítással szolgál Csillag Miksa József kir. herceg-utca 53.

Billiárd-asztal, ebédlő-kredenc eladó, asztalosmunkákat elvállalok. Eötvös-utca 112. Nagy.

Női ruhaszövetek

az őszi- és téli időnyre, valamint flanelok, barchetek fekete és színes selymek, bársonyok, gyönyörű ruhádszék

Francia P. D. jegyű fűzők

Arcfátyol, divatóvek, gyöngy- és bőr díszításkák,

Menyasszonyi selymek,

koszorúk és fátyolok

◀ legolcsóbb szabott árban! ▶

Szabó Lajos Fiai

divat- vászon- és szőnyeg-raktára

Debreczen, Rózsa-u. 1.

Alapított 1842. évben.

A „Gyöngyvirág Crème“

az arckrémek gyöngyvel

Szeplő, májfoltok, pattanások s bőrbajok ellen kiváló jó szer. Simává, fehérré s üdévé teszi az arcbőrt! Sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz. A nappalra való krème nem zsiroz, míg az éjjelre való zsiroz. Egy tégely ára egy korona. Kapható:

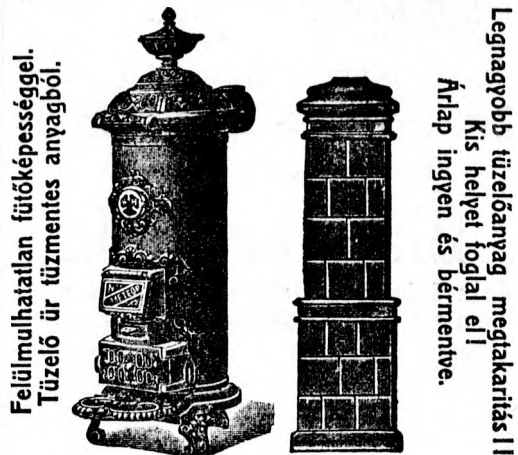
Mihalovits Jenő

„Kigyó“ című gyógyszerárban.
DEBRECEN.

Porcellán kályhák

budweisi és honi gyártmányban.

„METEOR“ folyton égő kályhák

Felülmúlhatatlan fűtőképességgel. Tüzelő ür tüzmentes anyagból.

Legnagyobb tüzelőanyag megtakarítás! Kis helyet foglal el! Árlap ingyen és bérmentve.

BERAKOTT ÉS VASLEMEZ

TAKARÉK TŰZHELYEK.

TÓTH GYULA DEBRECZEN

vasnagykereskedő.

városházépület, Piac-u.

Debreceni Tisztviselők Önszegélyző-Egyletének szabója.

MEGÉRKEZTEK

a legdivatosabb férfi szövetujdonságok

őszi és téli időnyre,

ugyszintén a Debreceni Tisztviselők Önszegélyző-Egyletének mintagyűjteménye.

SZABÓ LÁSZLÓ

férfi szabó, Széchenyi-utca 1. szám.

Legujabb

női ruhaszövet

Bársony és selymek,

Mosó velezek

dus választékban raktárra érkeztek.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN,
Kistemplombazár.

Villamos világitást,

telefonok, villamos esengők berendezését, javítását, évi jókarban tartását, úgy helyben, mint vidéken legjobb anyaggal, legolcsóbban eszközöl

Földvári L.

Debreceni első elektrotechnikai gyár és villamos-szerelési vállalat. — Csillárok, ivlámpák, villamos motorok, szellőztetők, dinamok állandó nagy választékban. Raktáron tartom a legjobb gyártmányú Wolfram és Osmium égőket.